

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph. D., ve věci

žalobce: **E. R.**

státní občan Makedonské republiky

zastoupený advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou

sídlem Příkop 834/8, 615 00 Brno

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**

sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 9. 2018, č. j. MV-51501-8/SO-2016, ve věci žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR

takto:

I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 19. 9. 2018, č. j. MV- 51501-8/SO-2016 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10 800 Kč ve lhůtě

30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Martiny Šamlotové, advokátky sídlem Příkop 834/8, 615 00 Brno.

Odůvodnění:

I. Žalobní body

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 9. 10. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 9. 2018 č. j. MV-51501-8/SO-2016 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 4. 2. 2016, zamítající žádost žalobce a neprodlužující mu platnost povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobce namítl, že žádost o prodloužení platnosti k povolení dlouhodobému pobytu za účelem podnikání nelze zamítnout podle § 56 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění účinném ke dni rozhodnutí o žádosti (dále jen zákon o pobytu cizinců). Podle žalobce může správní orgán zamítnout žádost o prodloužení platnosti k povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání pouze podle § 37 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, přičemž § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců neodkazuje na § 56 zákona o pobytu cizinců, který neobsahuje podmínky pro udělení víza k pobytu, ale důvody pro jeho neudělení, a tedy neumožňuje jeho užití.
2. Žalobce dále namítl, že záznam o poskytnutí informace kontrolovanou osobou v části, v níž se vyjadřuje účastník řízení, nelze použít jako důkaz, neboť takováto výpověď zachycená v záznamu o kontrole je podáním vysvětlení na úřední záznam a správní orgán tak není oprávněn jej použít jako důkaz. Žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 12. 2014, č. j. 57 A 88/2013 - 74, který dospěl k témuž závěru. Žalovaná tuto odvolací námitku neuznala s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018 č. j. 4 Azs 249/2017-36, který však podle žalobce na posuzovanou věc nedopadá, neboť řeší užití protokolu o výsledcích jako důkazu v řízení, pokud byly tyto protokoly pořízeny v jiném řízení. V posuzované věci však obsahem protokolu o kontrole je podání vysvětlení, které je po své formální stránce úředním záznamem a ten je jako důkaz ve správním řízení nepoužitelný.
3. Žalobce dále namítal, že při svém výsledku neměl tlumočníka a mnohým otázkám nerozuměl. Správní orgán se však rozporu ve výsledku účastníka nesnažil odstranit a ani žalobce opětovně nepoučil o jeho právu na tlumočníka, kterého by si zajistil na vlastní náklady. Tato skutečnost vedla k tomu, že žalobce otázkám příliš neporozuměl a nepochopil význam některých slov. Ve výsledku je výslech vnitřně rozporný, správní orgán se rozporu nepokusil odstranit, a proto je výslech nepoužitelný. Tím nastala situace, že nebyl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
4. Žalobce poukázal na to, že se po celou dobu odvolacího řízení na území České republiky zdržuje jako osoba samostatně výdělečně činná a ve Frýdku-Místku na třídě T. G.

Masaryka 1007 již od února 2016 provozuje rychlé občerstvení pod obchodním označením Rychlé občerstvení a pizzerie Rekord. Uvedené občerstvení žalobce sám vybudoval, provozuje jej na své náklady, svým jménem a na svou odpovědnost. Podnikání se mu po splacení půjčky poskytnuté na počáteční investice začíná dařit, čemuž odpovídá i fakt, že od zahájení provozu je podnikatelská činnost stále činná. Žalobce nemá žádné dluhy vůči českým veřejným orgánům. V České republice se výkonem podnikatelské činnosti integroval. Je v každodenním kontaktu s českými zákazníky a hovoří plynule česky. Zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání by znamenalo pro žalobce zásah do soukromého života, svůj budoucí život má spjat s Českou republikou, jednak z důvodu rozvinutého podnikání a jednak z důvodu svého začlenění mezi českou společnost, kdy Českou republiku považuje za svůj druhý domov. Podle žalobce účel povoleného dlouhodobé pobytu skutečně naplňuje. Dva zaměstnanci žalobce mají na něj vystavenou zaměstnaneckou kartu, a pokud by musel žalobce ukončit svoji živnost, mohli by si jeho zaměstnanci octnout v existenčních obtížích.

II. Stanovisko žalovaného

5. Žalovaná navrhlá zamítnutí žaloby. Odkázala na napadené rozhodnutí, neboť žalobní námitky odpovídají námitkám odvolacím. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 Azs 145/2014-97 z 18. 8. 2015 zdůraznila, že neplnění účelu povoleného pobytu lze v obecné rovině považovat za jinou závažnou překážku, neboť zákon o pobytu cizinců stojí na principu, že pobyt cizince na území České republiky musí být odůvodněn. V průběhu správního řízení o prodloužení pobytového oprávnění nelze ignorovat skutečnost, že žalobce po převážnou dobu pobytu jeho účel neplnil a pobytové oprávnění za účelem podnikání využíval k výkonu nelegální práce.

III. Posouzení krajským soudem

6. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující: žalobce požádal dne 25. 2. 2015 o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Správní orgán I. stupně učinil součástí spisu mimo jiné též protokol o výsledku kontroly Státního úřadu inspekce práce, Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj, která byla provedena dne 26. 2. 2014 v provozovně kontrolované osoby Pizzerie Corso speciál na adrese Národní třída 297/20, Hodonín, kde tento den zde vykonávali pracovní činnost cizinci se státní příslušností Makedonie, mimo jiné žalobce. Součástí protokolu je i shrnutí písemného záznamu – poskytnutí informací kontrolovanou osobou ze dne 27. 2. 2014, obsahující sdělení žalobce. Následně dne 14. 4. 2015 správní orgán I. stupně žalobce vyslechl, protokol o výsledku obsahuje údaj o tom, že žalobce souhlasí s výsledkem v českém jazyce. Po výsledku žalobce založil do spisu smlouvu o spolupráci mezi ním a panem K. S. ze dne 1. 1. 2013.
8. Dne 4. 2. 2016 správní orgán I. stupně rozhodl tak, že žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu zamítl a platnost povolení k dlouhodobému

pobytu neprodloužil. Své rozhodnutí odůvodnil tím, že zjistil tzv. „jinou závažnou překážku“ pobytu žalobce na území podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, spočívající v tom, že žalobce neplnil účel povoleného dlouhodobého pobytu, kterým v případě žalobce bylo podnikání, neboť jeho výdělečná činnost nebyla podnikáním, ale výkonem závislé práce, kterou vykonával v Pizzerii Corso pro pana K. S. Správní orgán I. stupně k tomuto závěru dospěl jednak na základě zjištění Státního úřadu inspekce práce v citovaném protokolu o kontrole a dále z výsledku samotného žalobce, přičemž skutečnost, že žalobce má živnostenský list, na uvedeném nic nemění, neboť žalobce vykonával nelegální práci, nikoliv podnikatelskou činnost. K rodinným poměrům žalobce správní orgán I. stupně uvedl, že žalobce nemá manželku ani děti a jeho nejbližší příbuzní, tedy rodiče a sourozenec, se nacházejí v Makedonii. Nebyla zjištěna žádná další vazební osoba s povoleným pobytem na území ČR. Je tedy vyloučeno, aby rozhodnutí mělo nepřiměřený dopad do rodinného života žalobce.

9. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím. Ztotožnila se se závěrem správního orgánu I. stupně, že žalobce vykonával závislou práci bez povolení zaměstnání minimálně 4 roky, čímž neplnil účel pobytu od počátku, naposledy uděleného povolení k dlouhodobému pobytu, což žalovaná shledala jako „jinou závažnou překážku“ pobytu žalobce na území ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců a dovodila, že nastaly předpoklady v § 37 odst. 2 písm. b) uvedeného zákona ke zrušení dlouhodobého pobytu. Žalovaná dále dovodila, že pokud žalobce neplnil účel pobytu v minulosti po delší dobu, respektive po většinu dobu pobytu, dosáhlo jeho jednání takové intenzity, že je možné jej zařadit pod pojem „jiná závažná překážka“, bez ohledu na to, zda v současné době podniká či nikoliv. Vypořádala se rovněž s námitkou žalobce o nemožnosti použít jako podklad pro rozhodnutí protokol inspektorátu práce s poukazem na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 249/2017-36, ze kterého vyplývá, že správní orgán nemůže ignorovat skutečnosti známé mu z úřední činnosti, popřípadě vyplývající z paralelně vedených řízení. K námitce žalobce, že při výsledku nerozuměl, žalovaná uvedla, že žalobce byl standardně poučen o tom, že výslech bude veden v českém jazyce, přičemž má právo na tlumočníka, s čímž žalobce souhlasil a nevzněl ani žádnou námitku na obsah či na způsob kladení položených otázek. „Dovysvětlení“, jaký rozdíl spatřuje v tom, že práci vykonává pro sebe i pro pana S., mohl žalobce učinit již v průběhu výsledku, a proto i tuto námitku shledala nedůvodnou. K námitce, že žalobce od roku 2016 provozuje rychlé občerstvení, žalobce nedoložil žádnými důkazy. Dokumenty potvrzující, že žalobce nemá žádné nedoplatky na pojistném, ani výpis z živnostenského rejstříku a platební výměr ze zdaňovacího období z roku 2017 samy o sobě neprokazují, že nyní žalobce plní účel pobytu. Nadto podle žalované brání prodloužení doby k pobytu skutečnost, že žalobce v minulosti vykonával nelegální práci. K dopadům rozhodnutí do soukromého života žalobce žalovaná uvedla, že žalobce je v produktivním věku a žalované není známo, že by jeho zdravotní stav či jiné okolnosti bránily zapojit se do pracovního trhu a společenského života v zemi původu. S poukazem na zjištění správního orgánu I. stupně žalovaná uzavřela, že rozhodnutí nebude nepřiměřeně zasahovat do soukromého a rodinného života žalobce.

a. Námitka nesprávné aplikace § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců

10. K první žalobní námitce nemožnosti neprodloužit dlouhodobý pobyt žalobce z důvodů uvedených v § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců krajský soud uvádí

následující. Žalobce pobýval na území České republiky na základě dlouhodobého pobytu za účelem podnikání. Podmínky prodloužení doby pobytu upravuje § 44a zákona o pobytu cizinců, který v odstavci 3 druhá věta, stanoví, že „na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36 a § 46 odst. 3 a 7 se vztahují obdobně“. Ustanovení § 35 zákona o pobytu cizinců upravuje prodloužení doby platnosti víza a doby pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů a v odstavci 3 stanoví, že „doby pobytu na území na vízum nad 90 dnů nelze prodloužit, pokud ministerstvo shledá důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto víza (§ 37)“. Podle § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost víza k pobytu na 90 dnů, jestliže cizinec přestal splňovat některou z podmínek pro udělení víza, za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza. Při posuzování přiměřenosti ministerstva přihlíží zejména k dopadu tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.

11. Ustanovení § 56 zákona o pobytu cizinců upravuje důvody neudělení dlouhodobého víza a podle jeho odstavce 1 písm. j), *dlouhodobé vízum, s výjimkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 3, ministerstvo cizinci neudělí, jestliže obyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.*
12. Užití výrazu „obdobně“ v úpravě prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu znamená, že se vztahy při prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu mají řídit odkazovanou úpravou v plném rozsahu¹. Z § 35 odst. 3 zákona o pobytu cizinců vyplývá podmínka pro prodloužení pobytu na vízum nad 90 dnů a tedy i prodloužení dlouhodobého pobytu, kterou je neshledání důvodu pro zahájení zrušení platnosti tohoto víza. Důvodem pro zrušení platnosti víza je nesplnění některé z podmínek udělení víza. Je pravdou, že ustanovení § 56 zákona o pobytu cizinců neupravuje podmínky pro udělení víza, ale definuje důvody neudělení víza. Nicméně, neexistence důvodu pro neudělení víza je logicky podmínkou pro jeho udělení. Je-li podle § 35 odst. 3 a § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců důvodem neprodloužení pobytu na vízum nad 90 dnů nesplnění některé z podmínek jeho udělení, pak jím je rovněž existence důvodu pro jeho neudělení. Ustanovení § 44a odst. 3 druhá věta zákona o pobytu cizinců tak sice výslovně neodkazuje na § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, nicméně odkazem na úpravu prodloužení pobytu na vízum nad 90 dnů v plném rozsahu stanoví jako podmínku prodloužení dlouhodobého pobytu rovněž neexistenci skutečnosti, pro které nelze vízum nad 90 dnů udělit, tedy podmínku neexistence „jiné závažné překážky“ podle § 56 odst. 1 písm. j) a správní orgány se v tomto řízení (ne)existenci „jiné závažné překážky“ podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců správně zabývaly. K témuž rozhodnutí dospěla i konstantní judikatura (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 171/2015-144 ze 4. 5. 2016, nebo rozsudek z 27. 12. 2011 č. j. 7As 82/2011-81).
13. Krajský soud tedy uzavírá, že správní orgán I. stupně a žalovaná se při posouzení žádosti žalobce o prodloužení dlouhodobého pobytu správně zabývali tím, zda je zde jiná závažná překážka k pobytu cizince na území ve smyslu a žalobní námitka nesprávné aplikace § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců tak není důvodná.

¹ srov. Kněžínek, Mlsna, Vedral: Příprava návrhů právních předpisů, strana 39, dostupná na www.vlada.cz

b. Žalobní námitka chybného hodnocení důkazů

14. Jak bylo uvedeno výše, správní orgán I. stupně a žalovaná se při posouzení žádosti žalobce zabývali existencí „jiné závažné překážky“ pobytu cizince na území, kterou, jak dovodila judikatura, je též neplnění účelu pobytu (srov. cit. rozsudek č. j. 3 Azs 171/2015-144 a č. j. 7 As 82/2011-81, příp. rozsudek č. j. 9As 80/2011-69 z 19. 1. 2012).
15. V posuzované věci žalovaná uzavřela, že žalobce po dobu udělení povolení dlouhodobého pobytu, tedy od 1. 5. 2013 až 14. 4. 2015, neplnil jeho účel, neboť nepodnikal, ale vykonával nelegální závislou práci. Závěr o závislé práci byl správními orgány uskutečněn zejména ze dvou důkazů, jejichž chybné hodnocení a porušení procesních práv žalobce namítá, jednak z kontrolního zjištění Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj a jednak z výsledku žalobce správním orgánem I. stupně.
16. Žalobce namítá, že správní orgán I. stupně nesprávně vycházel z protokolu o kontrole, obsahující vyjádření žalobce, které je však svým charakterem úředním záznamem o podání vysvětlení, jehož užití jako důkazního prostředku brání ustanovení § 137 odst. 4 zák. č. 500/2004 Sb. správního řádu (dále jen „správní řád“); poukázal přitom na rozsudek Krajského soudu v Plzni z 22. 12. 2014, č. j. 57 A 88/2013-74.
17. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaná zjištění o neplnění účelu pobytu učinila zejména z výsledku žalobce v řízení před správním orgánem I. stupně, nikoliv z vysvětlení žalobce, které podal před Oblastním inspektorátem práce pro Jihomoravský a Zlínský kraj, z výsledku před správním orgánem I. stupně rovněž uváděla žalobcem sdělené skutečnosti, které považovala za rozhodné pro posouzení věci (viz. článek II. odstavec 13 napadeného rozhodnutí). Vysvětlení, které žalobce podal před Oblastním inspektorátem práce, žalovaná v napadeném rozhodnutí nehodnotila ani z něj nečinila žádná skutková zjištění. Již z tohoto důvodu není žalobní námitka důvodná.
18. Pro úplnost krajský soud dodává, že podle § 50 odst. 1 správního řádu podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být mj. též podklady od jiných správních orgánů, což protokol o kontrole nepochybně je. Podle § 51 odst. 1 správního řádu, *ke provedení důkazů lze užit všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy*. Protokol o kontrole vyhotovený oblastním inspektorátem práce je nepochybně prostředek, který je vhodný ke zjištění stavu, a přípustnost užití protokolu o kontrole jako důkazního prostředku za předpokladu, že není důkazním prostředkem jediným, pokud účastník řízení jeho závěry rozporuje a vznáší důkazní návrhy další, se kterými se správní orgán musí vypořádat, dovodila rovněž judikatura (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2008 č. j. 4 As 21/2007 – 80). Konečně i žalobcem zmiňované rozhodnutí Krajského soudu v Plzni vylučuje možnost užití podání vysvětlení v řízení o kontrole jako důkazního prostředku, má-li nahradit svědeckou výpověď. V posuzované věci byl žalobce vyslechnut, takže citovaný rozhodnutí na ni nedopadá.
19. Tuto žalobní námitkou soud posoudil jako nedůvodnou.

20. Z protokolu o výsledku žalobce provedeného správním orgánem I. stupně vyplývá, že žalobce souhlasil, aby výslech byl veden v českém jazyce. Z obsahu zachyceného v protokolu dále vyplývá, že žalobce českému jazyku obecně rozumí, neboť na otázky reaguje většinou přiléhavě. To však neplatí o otázkách, směřující k vyjasnění, v jakém pracovním vztahu byl žalobce k panu S. Zde není zřejmé, zda žalobce rozumí tomu, co se jej vyslýchající osoba táže, neboť si v odpovědích protiřečí. Například na otázku, jakým způsobem si v současnosti opatřuje prostředky na živobytí, žalobce uvádí „*pracuji pro mě na živnostenský list i pracuji pro pana S.*“ Podobně odpovídá žalobce na otázku, zda může přiblížit činnost, která ho živí, žalobce odpovídá mimo jiné „*ted' pracuji pro sebe i pro pana S. na Národní třídě 20 v Hodoníně*“. Současně uvádí, že má živnostenský list i pracovní povolení, o které měl žádat v Hodoníně, že vede účetnictví prostřednictvím účetní paní J. K., které dává faktury a která za něj zpracovává daňová přiznání a provádí platby na pojistném i sociálním zabezpečení. Uvedené odpovědi tak nevypovídají o tom, zda žalobce s panem S. spolupracuje jako osoba samostatně výdělečně činná, samostatně na svůj účet a odpovědnost, nebo zda pro něj pouze pracuje v postavení zaměstnance, tedy na základě jeho pokynů, bez odpovědnosti za výsledek podnikání a nikoliv na svůj účet. Správní orgán I. stupně se tyto nejasnosti nepokusil žádným způsobem odstranit, otázky nedoplňoval, neformuloval jinak a ani následně nedoplnil dokazování např. výsledkem paní K., popř. vyžádáním si žalobcem zmiňovaných faktur, tak aby bylo jasné, co vlastně žalobce svými odpověďmi míní. Správní orgán I. stupně se nepokusil objasnit, jakým způsobem žalobce chápe práci v zaměstnaneckém poměru a podnikání, zda rozumí tomu, co znamená „*dohoda o práci*“, kterou zmínil, co rozumí pod pojmem „*pracovní povolení*“, ani jakým způsobem je vskutku práce žalobcem vykonávána. Podle názoru krajského soudu pouhý podpis žalobce na standardním poučení, obsahující jeho souhlas s vedením výslechu v českém jazyce, nezbavuje správní orgán povinnosti v případě, kdy zjistí, že odpovědi na otázky nejsou po obsahové stránce srozumitelné, ověřit, zda žalobce vskutku rozumí nejen českému jazyku obecně, ale rovněž řešené materii, která vyžaduje znalost odborných termínů, v níž mnohdy tápou i osoby, jejichž mateřským jazykem je čeština. Správní orgán I. stupně měl cílenými dotazy zjistit, zda žalobce rozumí položeným otázkám, a měl-li pochybnosti o tom, zda žalobce vskutku rozumí, v souladu s § 4 odst. 2 správního řádu jej opětovně a výslovně upozornit na jeho právo na tlumočníka, vyplývající z § 16 odst. 3 správního řádu. Otázky, jak byly kladeny, nereagující na živý výslech a konkrétní skutečnosti z něj aktuálně vyplývající, a působí dojmem formuláře. Podle krajského soudu tak správní orgán I. stupně nepostupoval v souladu s § 3 správního řádu, ze kterého mu vyplývá povinnost i v případě řízení o žádosti, ovládané dispoziční zásadou, zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť výslech žalobce pochyby spíše vyvolává, než by je odstraňoval. Lze přisvědčit žalobci, že za této situace je výslech v pravdě nedostatečný.
21. Za této situace závěr žalovaného, že žalobce vykonával nelegální závislou práci, nemá oporu ve spise. Znaky závislé práce vyplývají z § 2 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, a definovala je rovněž judikatura správních soudů, a jsou jimi a) výkon práce osobně, b) ve vztahu podřízenosti zaměstnance a nadřízenosti zaměstnavatele, c) jménem zaměstnavatele, d) podle pokynů zaměstnavatele, e) soustavně, a případně f) za odměnu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014 č. j. 6 Ads 46/2013 – 35, popř. č. j. 4 Ads 75/2011 – 73 z 29. 9. 2011). V posuzované věci pro závěr o výkonu závislé práce svědčí, že žalobce uvedl, že pracuje pouze na jednom místě pro jeden

subjekt a že pracovní pomůcky patří panu S. Na druhou stranu žalobce uváděl, že o své pracovní době rozhoduje sám, rozhoduje sám i o době, kdy bude mít dovolenou, jeho příjem není závislý na odpracovaných hodinách, ale je stanoven paušálně, nakupuje potraviny pro pizzerii a zajišťuje provoz včetně vytváření ceníku. Žalobce nadto následně předložil smlouvu o spolupráci, uzavřenou mezi ním a panem K. S., které žalovaný nijak nehodnotil a správní orgán I. stupně ji považuje za bezvýznamnou vzhledem k faktickému výkonu závislé práce, jak byl zjištěn z výsledku žalobce. Krajský soud však má za to, že výsledkem, tak jak byl veden, bez dalších zjištění nemůže vést k závěru, zda žalobce vykonával závislou práci, jak bylo vysvětleno v předchozím odstavci. Krajský soud proto uzavřel, že závěr žalované o nedodržení účelu pobytu a výkonu závislé práce tak nemá oporu ve spise, a žalobní námitku nesprávného hodnocení výsledku žalobce shledal důvodnou.

c. Námitka nesprávného posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce

22. Jak vyplývá ze shora citovaného ustanovení § 37 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, správní orgány se při rozhodnutí o neprodloužení povolení dlouhodobého pobytu musí zabývat tím, zda důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro neprodloužení povolení dlouhodobého pobytu, a přihlídnout zejména k dopadu tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Lze přisvědčit žalobci, že žalovaná se otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí zejména do soukromého a rodinného života žalobce důvodům neprodloužení povolení dlouhodobého pobytu nezabývala vůbec, neboť se omezila na zjištění, že žalobce nemá v České republice manželku a děti, a že je mlád, takže může začít pracovat v Makedonii; žalovaná v podstatě uzavřela, že rozhodnutí žádné dopady do života žalobce nemá. Žádnou úvahu o proporcionalitě mezi důvody, které k rozhodnutí vedly, a dopady rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce tak neučinila.

23. Takový postup je v rozporu s § 37 odst. 2 písm. b) a § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Předně ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců podává výklad toho, co se rozumí přiměřeností dopadů rozhodnutí, přičemž dopadem se rozumí nejenom dopad na vazby rodinné, kterými se žalovaná i správní orgán I. stupně zabývali, ale do celého okruhu aspektů soukromého života cizince; konkrétně ukládá správním orgánům zohlednit pevnost a povahu vazeb, které má cizinec na území, intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, přičemž vzhledem k tomu, že povaha a pevnost rodinných vztahů je stanovena jako samostatný aspekt, míní se jimi nepochybně vazby jiné, než jen rodinné. Přesně na tuto okolnost žalobce poukazoval jak v odvolání, tak v žalobě, kdy namítal, že ke své vlasti již nemá žádné vazby a tyto si vybudoval zde v Čechách, byť zde není ženat a nemá zde děti, neboť zde má podnikání, má zde dokonce zaměstnance, veškeré vazby má na Českou republiku, kterou považuje za druhý domov. Dále uvedl, že do Makedonie jezdí v podstatě sporadicky jednou do roka. Žalovaná ani správní orgán I. stupně se těmito vazbami nezabývali vůbec a soukromý a rodinný život žalobce redukovali pouze na otázku, zda žalobce v České republice založil rodinu. Konstatování, že s ohledem na věk si žalobce může vazby vytvořit kdekoliv, soud považuje za poněkud zjednodušující; touto optikou by u mladé osoby nikdy nemohlo být zasaženo do rodinného a soukromého života, neboť je mladá.

24. Zejména však v napadeném rozhodnutí zcela chybí zvážení konkrétních důvodů vedoucích k rozhodnutí a důsledků tohoto rozhodnutí do života žalobce a v prvostupňovém rozhodnutí je zmíněno pouze kuse. Žalovaná v napadeném rozhodnutí přehlédla, že požadavkem na zkoumání přiměřenosti se ukládá poměřovat dva zájmy – veřejný zájem, chráněný rozhodnutím o neprodloužení pobytu, a zájem cizince, který o něj žádá, zde žalobce, a nikoliv zkoumat pouze rodinný život žalobce; jinými slovy, má-li být důvodem pro neprodloužení pobytu žalobce porušení účelu pobytu, je nutno posoudit, zda intenzita porušení veřejného zájmu na dodržování zákonů a nevykonávání nelegální závislé práce v tomto konkrétním případě odpovídá následku, který rozhodnutí pro žalobce představuje, tedy nutnosti zpřetrhat v České republice případně vytvořené vazby, včetně žalobcem uvedených vazeb podnikatelských a zaměstnaneckých. Vzhledem k tomu, že žalovaná ani správní orgán I. stupně z tohoto úhlu pohledu odvolací námitku žalobce nevypořádali, krajský soud dospěl k závěru, že se jedná o nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

25. Krajský soud tak napadené rozhodnutí zrušil pro vady spočívající v tom, že závěr o neplnění účelu pobytu žalobce nemá oporu ve správním spise a závěr o přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života je nedostatečně odůvodněn, a proto jej podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
26. Vzhledem k tomu, že v řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, vzniklo mu v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, k jejichž náhradě soud žalovaného zavázal. Náklady řízení žalobce představují zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč, za podání návrhu na odkladný účinek žaloby ve výši 1 000 Kč, dále odměna ze zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 3 100 Kč, podle § 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to za dva úkony právní služby, příprava převzetí zastoupení a sepis žaloby, podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky, a dvakrát režijní paušál ve výši 300 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 3 vyhlášky Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovanou k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovením § 160 odst. 1, občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalované.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 30. dubna 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu